

<https://doi.org/10.15388/SMVK.2026>

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

NEDIAGNOZUOTA ARTERINĖ HIPERTENZIJA LIETUVOJE

Autorė. Emilija ŠEŠTOKAITĖ, VI kursas.

Vadovė. Doc. Dr. Egidija RINKŪNIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Širdies ir kraujagyslių ligų klinika

Tikslas. Nustatyti nediagnozuotos arterinės hipertenzijos paplitimą darbingo amžiaus lietuvių populiacijoje bei įvertinti šios būklės keliamą kardiometabolinę riziką.

Metodai. Į retrospektyvinį tyrimą įtraukti 171 819 pacientai (42,2% vyrų), dalyvavę širdies ir kraujagyslių ligų (ŠKL) pirminės prevencijos programoje 2009-2022 m. Tiriamųjų populiacija buvo 40-54 m. vyrai ir 50-64 m. moterys, kuriems nenustatyta kliniškai pasireiškianti ŠKL. Nediagnozuota arterinė hipertenzija apibrėžta kaip $\geq 140/90$ mmHg asmenims, kuriems anksčiau nebuvo nustatyta arterinė hipertenzija ir nevartojami antihipertenziniai vaistai. Kartu vertinti kardiometaboliniai rodikliai (kūno masės indeksas (KMI), liemens apimtis, lipidograma, alkio glikemija) ir kardiovaskulinių rizikos veiksnių paplitimas (nesubalansuota mityba, nepakankamas fizinis aktyvumas, rūkymas, metabolinis sindromas, bendrasis ir pilvinis nutukimas, cukrinio diabeto statusas, dislipidemija, šeiminė ankstyvos koronarinės širdies ligos (KŠL) anamnezė). Statistiniams palyginimams taikyti t-testas, Mann-Whitney U testas, Pearson chi kvadratu (χ^2) kriterijus bei tikslusis Fišerio kriterijus. Reikšmingumo lygmuo $p < 0,05$.

Rezultatai. Iš viso 46,7% tiriamųjų nustatyta arterinė hipertenzija, iš jų – 16,5% nediagnozuota hipertenzija. Nediagnozuotos arterinės hipertenzijos dažnis 2009-2022 m. Lietuvoje didėjo ir tarp vyrų buvo dukart didesnis (atitinkamai 24,4% tarp vyrų ir 11,8% tarp moterų). Asmenims, turintiems nediagnozuotą hipertenziją (NH) abiejų lyčių grupėse buvo būdingos didesnės KMI, liemens apimties, alkio glikemijos, mažo tankio lipoproteinų cholesterolio ir trigliceridų vertės (visi $p < 0,05$). Tarp šių asmenų stebėtas dvigubai didesnis metabolinio sindromo paplitimas (vyrų 45,3% ir 24,9%, $p < 0,05$; moterų 28,1% ir 49,1%, $p < 0,05$). Taip pat stebėtas reikšmingai didesnis bendrojo ir pilvinio nutukimo bei dislipidemijos paplitimas abiejų lyčių grupėse ir papildomai cukrinio diabeto, rūkymo, teigiamos ankstyvos šeiminės KŠL anamnezės išskirtinai vyrų NH grupėje (visi $p < 0,05$).

Išvados. Kas šeštas arterine hipertenzija sergantis vidutinio amžiaus asmuo Lietuvoje lieka nediagnozuotas, vyrai – dukart dažniau nei moterys. 2009-2022 m. stebėtas nediagnozuotos hipertenzijos atvejų augimas. Nediagnozuota arterinė hipertenzija tiek vyrų, tiek moterų grupėse buvo susijusi su nepalankesniu kardiometaboliniu profiliu.

Raktažodžiai. Arterinė hipertenzija; nediagnozuota arterinė hipertenzija; pirminė prevencija; Lietuva.